

15. Lim B.K., Qing K.G. Exclusive:China to step up ASEAN Yuan trade settlement// China daily, 2011. – October, 20.
16. Chairman's Statement of the 14-th ASEAN Summit "ASEAN Charter for ASEAN Peoples"//Cha-am Hua Hin, 2009, February, 28.
17. Chairman's Statement of the 15-th ASEAN Summit "Enhaucing Connectivty, Empowering Peoplex"// Cha-am-Hua Hin, 2009, October, 23.
18. ASEAN Leader's Statement on ASEAN Connectivity // Cha-am-Hua Hin, 2009, October, 24.
19. Dasu Das S.ASEAN shows way to a single market // Business Times Deli, 2010, April, 21.
20. ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership (ASCEP)//FTA Agreements. ASEAN Secretariat. Jakarta. 2010. – 5p.
21. Chairman's Statement of the 13 th ASEAN-Japan Summit. Ha Noi, 29 October 2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.asean.org/254474.htm>.
22. Ibid.
23. Chairman's Statement of the 13 th ASEAN-Republic of Korea (RDK) Summit. Ha Noi, 29 October 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.asean.org/254472.htm>.
24. Chair's Statement of the 18-th ASEAN Summit Jakarta, 7-8 May 2011 "ASEAN Community in the Global Community of Nation's [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.asean.org/Statement_18th_ASEAN_Summit.pdf.
25. Chairman's Statement of the 13 th ASEAN Plus Tree Summit.Ha Noi, 29 October 2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.asean.org/25484.htm>.
26. Ibid.
27. East Asia to launch 120 bln crisis fund in March// The Guardian.2009.December, 28.
28. Амиров В.Б. Истоки и эволюция Чиангмайской инициативы / В.Б.Амиров // Международная жизнь. – 2010. – №10. – С.172-174.

УДК 339.92(477)+(519)(045)

ПОБОЧЕНКО Л.М.,

Інститут міжнародних відносин НАУ,
доцент кафедри міжнародних економічних
відносин і бізнесу, к.е.н, доц.

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА КНР В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

***Анотація.** У статті висвітлюється сучасний стан та динаміка розвитку торговельно-економічного співробітництва України та КНР в посткризовий період розвитку світової економіки.*

Ключові слова: торговельно-економічні відносини, двостороння торгівля, динаміка прямих іноземних інвестицій, торгово-економічна співпраця.

***Аннотация.** В статье освещается современное состояние и динамика развития торгово-экономического сотрудничества Украины и КНР в посткризисный период развития мировой экономики.*

Ключевые слова: торгово-экономические отношения, двусторонняя торговля, динамика прямых иностранных инвестиций, торгово-экономическое сотрудничество.

***Annotation.** The article highlights the current state and dynamics of trade and economic cooperation between Ukraine and China in the post-crisis global economy.*

Keywords: trade and economic relations, bilateral trade, the dynamics of foreign direct investment, trade and economic cooperation.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світового господарства характеризується посиленням процесів глобалізації економічної діяльності всіх суб'єктів і факторів суспільного виробництва країн світової спільноти. Інтенсифікація традиційних та інноваційних форм економічного співпраці поруч з багатьма перевагами несе в собі зростання ризиків. Значною мірою це проявляється у міжнародних зв'язках між Україною та Китаєм. Ефективність економічного співробітництва між цими країнами чимало залежить від раціонального розподілу ресурсів. Ця проблема сьогодні набуває актуального значення.

Зазначені держави мають значний потенціал співпраці, про що свідчать динамічне зростання темпів розвитку торговельних відносин, збільшення обсягу вкладання прямих інвестицій з боку Китаю, активізація науково-технічного співробітництва між Китаєм і Україною, підписання ряду нормативно-правових документів, що є основою подальшого розвитку взаємних економічних відносин між двома країнами. Зважаючи на це, важливого значення набуває аналіз сучасного стану та динаміки розвитку торговельно-економічного співробітництва України та КНР в посткризовий період розвитку світової економіки та пошук пріоритетних напрямів взаємодії між цими державами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку та функціонування зовнішньої торгівлі досліджували такі відомі західні вчені як А. Сміт, Д. Рікардо, Ф. Еджуорта, В. Леонт'єв, Б. Олін, М. Портер, П. Самуельсон, Е. Хекшер, Д. Хьюмен та інші. У сучасній економічній літературі проблеми зовнішньої торгівлі досліджуються в працях українських учених О.Г. Білоруса, В.С. Будкіна, І.В. Бураковського, В.М. Гейця, Ю.В. Макогона, В.С. Новицького, Д. Г. Лук'яненко, Ю.М. Пахомова, І. І. Пузанова, О.І. Рогача, А.П. Румянцева, В.Р. Філіпенко, Т.М. Циганкова, О.І. Шніркова та ін.

Проблеми українсько-китайських торговельно-економічних відносин знайшли відображення у працях як українських, так і китайських вчених: А. Гончарука, Н. Королюка, А. Куна, О. Лукаша, Ю. Пахомова, А. Г. Румянцева, В. Урусова, О. Шевчука, Цзян Чанбіня, Хе Вей, Лю Дун, Лі Син Ханя, Чжу Хунь Женья, Лі Феня, Жень Фейя та ін.

Разом з тим у науковій літературі відсутнє комплексне дослідження зовнішньоторговельних відносин між КНР та Україною. Недостатньо вивченими залишаються також питання щодо подальшого розвитку взаємної торгівлі, трансформації торгових відносин України та КНР в посткризовий період розвитку світової економіки, що і зумовило вибір теми дослідження.

Постановка завдання. Метою дослідження є узагальнення теоретичних і методичних аспектів зовнішньоторговельних зв'язків та виявлення основних тенденцій та проблем трансформації зовнішньоторговельних відносин між КНР та Україною, обґрунтування перспективних напрямків взаємовигідних зовнішньоторговельних відносин між зазначеними країнами в посткризовий період розвитку світової економіки. Досягнення зазначеної мети передбачає такі завдання: проаналізувати сучасний стан і тенденції розвитку торгово-економічного співробітництва України і КНР; визначити пріоритети розвитку китайсько-українських торгових відносин в посткризовий період розвитку світової економіки; обґрунтувати рекомендації щодо основних напрямків подальшого розвитку зовнішньоторговельних відносин між КНР та Україною.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ринкові перетворення в економіці України та Китаю створили необхідні соціально-економічні умови для становлення і функціонування взаємної торгівлі на нових принципах. За короткий проміжок часу в обох країнах були ліквідовані централізовано директивне планування і управління господарством, централізований розподіл товарних ресурсів, державна монополія зовнішньої торгівлі. Зазвичай ці процеси проходили і проходять по-різному в Україні і Китаї, який характеризує національні особливості розвитку і проведення зовнішньоекономічної політики.

Разом з тим, з часом встановлення дипломатичних відносин (4 січня 1992 року) між КНР і Україною була створена інфраструктура двосторонніх відносин, яка включає ряд важливих компонентів:

- активно працюють посольства двох країн, а також міждержавна змішана Комісія з торговельно-економічного співробітництва, яка вже провела по черзі більше 15 засідань в Пекіні та Києві;
- розвиваються міжпарламентські зв'язки на рівні парламентських груп дружби і розширюються зв'язки громадських організацій, у першу чергу, товариства «Україна-Китай» і Китайського товариства дружби з народами зарубіжних країн, а також Пекінської асоціації українознавства;
- налагоджуються міжрегіональні контакти, результатом яких став побратим більш ніж 15 областей України та провінцій КНР, а також великих міст двох країн; формуються прямі торгово-економічні зв'язки між підприємствами та компаніями двох країн;
- стає помітним обмін між українськими та китайськими ВНЗ та науковими установами як на міждержавному, так і на регіональному рівнях [1, с. 9].

Українсько-китайське співробітництво є однією з найважливіших зовнішніх складових економічного потенціалу України. Відносини стратегічного партнерства, започатковані на першому етапі становлення дружніх двосторонніх зв'язків, заклали підвалини для успішного співробітництва у різних галузях. Надання Китаєм Україні гарантій безпеки під час відмови нашої держави від ядерної зброї (1994 р.) та послідовна підтримка з боку України позиції КНР з так званих «чутливих» питань (Тайвань, Тибет) визначили високий рівень двосторонньої довіри між нашими країнами й дозволили розпочати співробітництво у аерокосмічній та військово-технічній галузях, створили умови для поступового переходу від «сировинно-побутового» характеру товарообміну до інвестиційно-виробничної співпраці [2].

На жаль, після десятиріччя сталого розвитку українсько-китайського співробітництва (1994 – 2004 років) відбулося певне згорання діалогу, в першу чергу на найвищому рівні. Після низки успішних Державних (1995 та 2002 років) та офіційного (2003 року) візитів до КНР Президента України Л.Д.Кучми з вини української сторони виникла пауза, що не сприяла розвитку двосторонніх відносин. Досить прикорм є те, що Україна фактично не скористалась значними можливостями для просування своїх інтересів, які нам давала Олімпіада у Пекіні (2008 року).

Проривним з цієї точки зору став 2010 рік. Визначальним моментом у повороті до нового характеру українсько-китайських взаємин є візит до КНР міністра закордонних справ України К.І.Грищенко в липні 2010 року, під час якого було «перегорнуто сторінку» та розпочато новий діалог між урядами двох країн. Саме в ході зазначеного візиту прем'єр Держради КНР Вень Цзябао проголосив: «Нині з'явилися нові шанси для розвитку китайсько-українських відносин. Обидві сторони повинні розширити контакти на високому рівні, поглибити взаємодію з метою відкрити нову сторінку в історії двосторонніх зв'язків» [3].

Головною ознакою двосторонньої торгівлі з початку 2011 року є відновлення обсягів товарообігу та наближення до показників докризового періоду (2009 року). Причому, якщо у 2009 році характерним було зни-

ження обсягів експорту і скорочення імпорту майже у 2,3 рази, то за 2010 рік експорт українських товарів скоротився на 7,2% а імпорт збільшився до 4700,5 млн. дол. США і досяг майже докризових показників (у 2008 році 5241,7 млн. дол. США).

Скорочення обсягів експорту на фоні зростання обсягів імпорту товарів стало причиною росту від'ємного сальдового показника (досягло -3,383,9 млн. дол. США) (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка двосторонньої торгівлі товарами між Україною та Китаєм (2006 – 2010 роки) (млн. дол. США)

Рік	2006	2007	2008	2009	2010
Товарообіг	4160	6527	8660	4087,6	6017,1
Експорт	1197,15	2361,8	3418,3	1434,50	1316,60
Імпорт	2962,85	4165,2	5241,7	2653,10	4700,50
Сальдо	-1765,7	-1803,4	-1823,4	-1218,6	-3383,9

У 2010 році за даними Держкомстату України, загальний обіг товарів між Україною та КНР становив 6017,1 млн. дол. США (4087,6 млн. дол. США за 2009) та збільшився, у порівнянні з відповідним періодом 2009 року на 1929,5 млн. дол. США. При цьому, експорт становив 1434,5 млн. дол. США та зменшився на 8,2% (на 117,9 млн. дол. США), а імпорт склав 4700,5 млн. дол. США та збільшився у на 43% (на 2047,1 млн. дол. США). Негативне сальдо становило 3383,9 млн. дол. США, його показник збільшився на 12165,3 млн. дол. США (Рис. 1.).

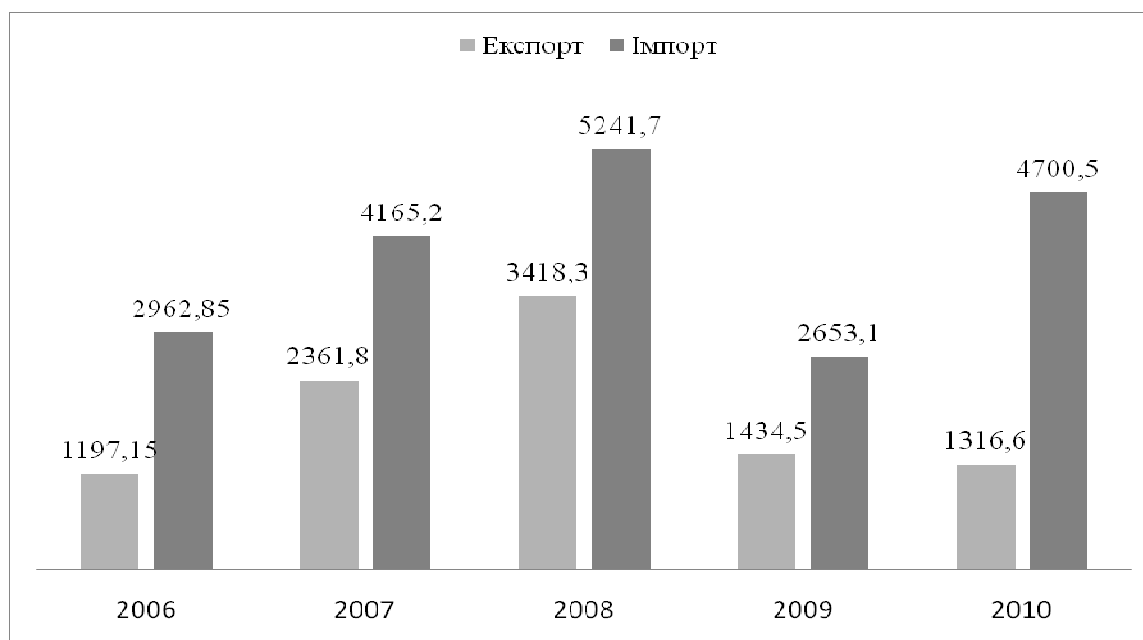

Рис. 1. Динаміка двосторонньої торгівлі товарами між Україною та Китаєм в період 2006-2010 роки, (млн. дол. США).

Головною ознакою розвитку експортних поставок до КНР у 2010 році є зміна у структурі експорту, а саме, заміщення однієї з головних складових українського експорту до КНР – продукції чорних металів поставками сировинної складової – залізвмісних руд, що й призвело до скорочення обсягів загального українського експорту до КНР (у 2009-2010 роках зростання показників експорту забезпечувалося саме нарощування поставок чорних металів) (Рис. 2.).

Головною товарною позицією 2010 року стали мінеральні продукти (в основному руди залізни, титанові, цирконієві, сірка всіх видів, крім сірки сублімованої), на які у 2009 році припадало 34,8% загального обсягу експорту до КНР (283,67 млн. дол. США), а у 2010 році питома вага становила 58,9 %. Їх обсяги збільшилися на 2,9% (або на 8,14 млн. дол. США) та становили 291,81 млн. дол. США [7].

Друге місце займають поставки хімічної продукції (в основному – продукції органічної хімії) частка яких збільшилася з 3,0% до 14,5%. Обсяги збільшилися у 2,9 рази (з 24,08 млн. дол. США за 2009 до 72,05 млн. дол. США за 2010).

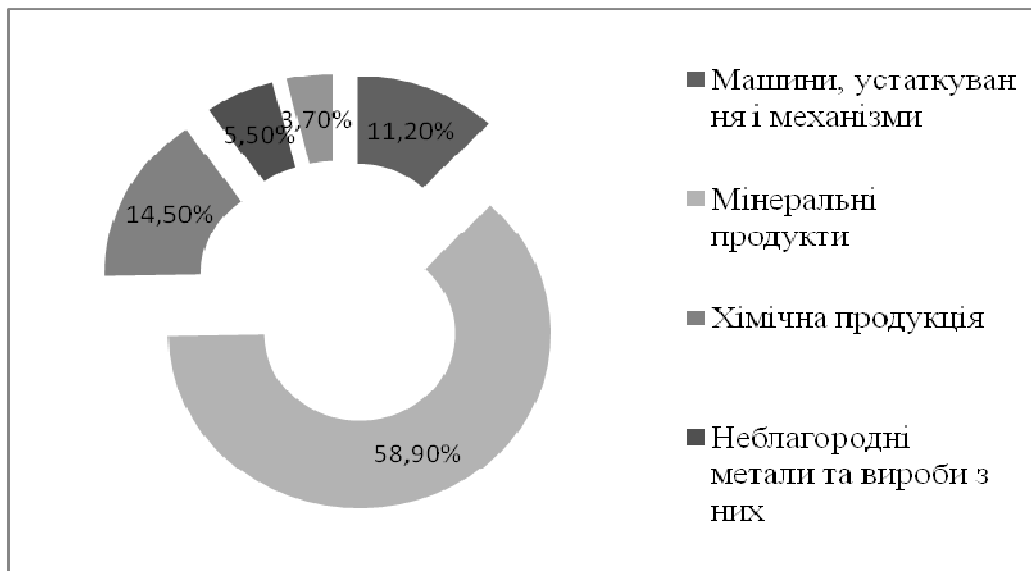

Рис. 2. Основні товарні групи експорту України до КНР за 2010 рік, (%).

Третє місце – машини, устаткування і механізми (в основному – двигуни турбореактивні), частка яких з 4,1 % за 2009 рік збільшилася до 11,2 % за 2010 рік. Обсяги збільшилися у 1,7 рази (з 33,16 млн. дол. США до 55,48 млн. дол. США).

Четверте місце займали поставки неблагородних металів та виробів з них (в основному чорних), які у 2009 році посідали перше місце. Питома вага цієї товарної позиції різко скоротилася з 54,3% до 5,5%. Обсяги також зменшилися 16,3 рази (з 442,52 млн. дол. США до 27,21 млн. дол. США), що вплинуло на скорочення обсягу загального експорту товарів до КНР.

П'яте місце зайняли поставки олії соняшникової, які здійснюються до КНР з березня 2009 року. Їх частка з менше 0,1% зросла до 3,7%. за червень 2010-го. Обсяги збільшилися з 41 тис. дол. США за 2009 рік до 18,57 млн. дол. США за 2010 р. [7].

Протягом 2010 року до КНР експортувалися також інші товари, проте їх частка від загальної структури експорту та обсяги поставок були незначними.

Рис. 3. Основні товарні групи імпорту України з КНР за 2010 рік, (%).

Головною ознакою імпорту за 2010 року, є збільшення обсягів поставок більш ніж у півтора рази. Основними товарними групами були: машини, устаткування та механізми – 25,5 % (469,65 млн. дол. США), текстиль та текстильні вироби – 12,2 % (225,65 млн. дол. США), неблагородні метали та вироби з них – 9,3 % (171,09 млн.

дол. США), пластмаси та каучук – 9,0 % (165,13 млн. дол. США), продукція хімічної та зв'язаних з нею галузей – 8,9% (163,30 млн. дол. США), взуття, головні убори, парасольки – 8,4 % (155,45 млн. дол. США), різні промислові товари – 8,0 % (148,24 млн. дол. США), вироби з каміння, гіпсу та цементу – 5,0 % (91,65 млн. дол. США), прилади та апарати – 3,0 % (54,77 млн. дол. США), транспортні засоби – 2,8 % (51,64 млн. дол. США) (див. Рис. 2.3.).

З причин географічної віддаленості країн торгівля послугами складає незначну частину, лише 2,1% загального обсягу двосторонньої торгівлі у 2010 році [7].

Аналізуючи торгівлю послугами упродовж останніх років можна констатувати, що незважаючи на незначні обсяги, включно до 2010 року, відслідковувалася тенденція сталого нарощення обороту послуг та позитивного для України сальдо (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка двосторонньої торгівлі послугами за 2006–2010 роки (тис. дол. США)

Рік	2006	2007	2008	2009	2010
Товарообіг	34,47	51,80	91,36	88,44	91,4
Експорт	24,72	37,76	70,22	73,16	73,86
Імпорт	9,75	14,04	21,14	15,28	17,54
Сальдо	14,97	23,73	49,08	57,88	56,32

За даними Держкомстату України у 2009 році обсяг торгівлі послугами незначно скоротився у порівнянні з показниками 2008 рік на 3,2 % (або на 2,92 млн. дол. США) та складав 88,44 млн. дол. США. Зменшення обсягів торгівлі послугами відбулося внаслідок зменшення імпорту на 28,0% або на 5,86 млн. дол., який становив 15,28 млн. дол. США. При цьому експорт збільшився на 4,2 % та становив 73,16 млн. дол. США. Позитивне сальдо двосторонньої торгівлі складало 57,88 млн. дол. США [7].

У 2010 році обсяг торгівлі послугами збільшився у порівнянні з показниками відповідного періоду 2009 рік. (на 2,96 млн. дол. США) та складав 91,4 млн. дол. США. Збільшення обсягів торгівлі послугами відбулося завдяки збільшенню в основному імпорту (на 2,26 млн. дол. США), який становив 17,54 млн. дол. США. Обсяги експорту також зросли на 0,4 % (на 0,7 млн. дол. США) та становили 73,86млн. дол. США. При цьому позитивне сальдо двосторонньої торгівлі складало 56,32 млн. дол. США (за відповідний період 2009 р. – 57,88 млн. дол. США).

Основу двосторонньої торгівлі послугами складає експорт, де переважають:

- науково-дослідні та дослідно-конструкторські послуги – 55,1 % (22,16 млн. дол. США);
- транспортні послуги – 34,2 % (13,74 млн. дол. США);
- подорожі – 8,1 % (3,24 млн. дол. США).

У імпорті переважають:

- послуги пов'язані з державним управлінням – 31,7 % (2,70 млн. дол. США);
- інші ділові послуги – 25,0 % (2,12 млн. дол. США);
- транспортні послуги – 17,2 % (1,46 млн. дол. США);
- послуги пов'язані з фінансовою діяльністю – 12,3 % (1,04 млн. дол. США);
- різні ділові, професійні та технічні послуги – 7,9 % (0,67 млн. дол. США);
- подорожі – 5,2 % (0,45 млн. дол. США).

Двостороннє інвестиційне співробітництво поки що, не відповідає можливостям Китаю і потребам України. Нарощування обсягів імпорту з КНР не супроводжується активізацією інвестиційного співробітництва (0,03 % у загальному обсязі залучених прямих іноземних інвестицій), українські інвестиції в КНР також практично відсутні (табл. 3).

Таблиця 3

Динаміка прямих інвестицій з Китаю в економіку України за період з 2001-2011 роки (тис. дол. США)

Період	Обсяг інвестицій	Приріст за період	Кількість підприємств
01.01.2002	5 074,03	2 45,73	63
01.01.2003	7 393,23	2 319,20	65
01.01.2004	8 969,74	1 576,51	67
01.01.2005	8 865,48	-104,26	68
01.01.2006	8 156,17	-709,31	68
01.01.2007	8 129,60	-26,57	72
01.01.2008	9 114,40	984,8	77
01.01.2009	11 595,40	2 481,00	81
01.01.2010	11 400,40	-195	80

Період	Обсяг інвестицій	Приріст за період	Кількість підприємств
01.01.2011	12 300	899,6	85
01.04.2011	12 800	500	86

Станом на кінець I кварталу 2011 року (на 1 червня 2011 року) загальний обсяг залучених до економіки України китайських інвестицій становив 12,8 млн. дол. США. (див. Рис. 4.).

Станом на початок 2011 року на території України працювало 85 підприємств з китайським капіталом [7].

За видами економічної діяльності китайські інвестиції головним чином розподілялися за наступним галузевим спрямуванням:

- промисловість - 6,68 млн. дол. США (58,2 % загального обсягу інвестицій), з них, у переробну промисловість 6,45 млн. дол. США (56,2 %);
- торгівля, в основному оптова - 4,19 млн. дол. США (36,5 %);
- ресторанный бізнес - 237,4 тис. дол. США (2,1 %).

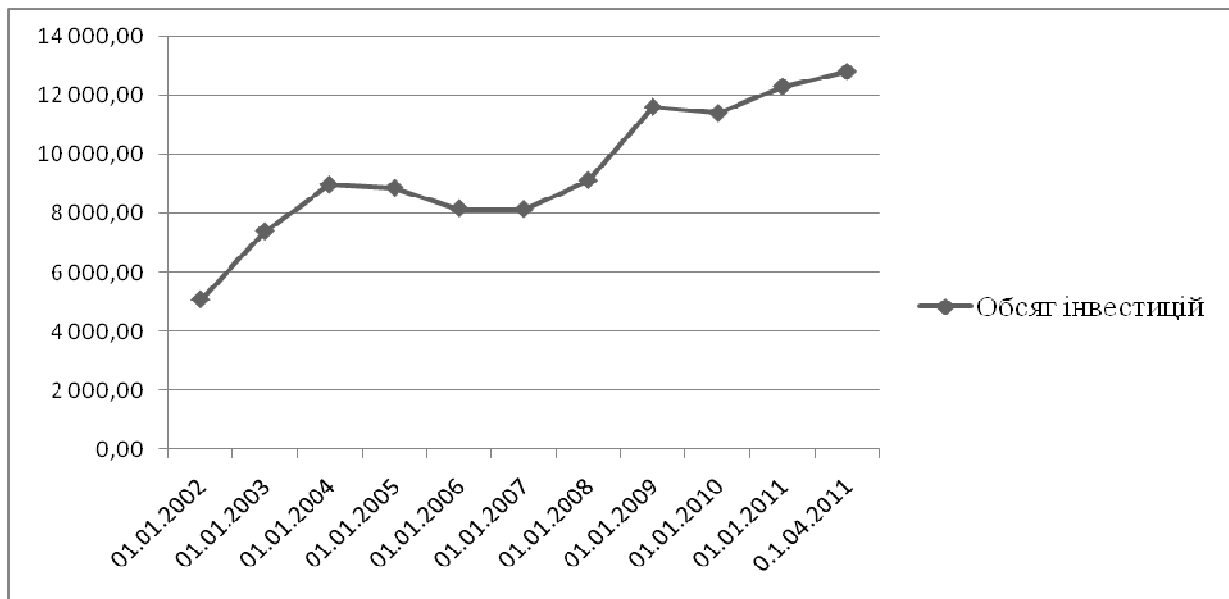

Рис. 4. Динаміка прямих інвестицій з Китаю в економіку України за період з 2001-2011 роки (тис. дол. США).

Найбільші обсяги китайських інвестицій залучено до підприємств м. Києва, Дніпропетровської, Харківської, Донецької, Луганської, Миколаївської, Закарпатської, Запорізької областей та м. Севастополя.

Таблиця 4

Динаміка надходження прямих інвестицій з України в економіку КНР за період з 2001 –2011 роки (тис. дол. США)

Період	Обсяг інвестицій	Приріст за період	Кількість підприємств
01.01.2002	437,39	0	1
01.01.2003	437,39	0	1
01.01.2004	437,39	0	1
01.01.2005	437,39	0	1
01.01.2006	487,39	50	2
01.01.2007	617,39	130	3
01.01.2008	617,39	0	3
01.01.2009	817,4	200	3
01.01.2010	817,4	0	4
01.04.2011	687,4	-	-

Станом на кінець 2010 року на території Китаю діяло 4 підприємства з українським капіталом. Інвестиції залучено до китайської промисловості, зокрема, галузі машинобудування (22,0 % від загального обсягу українських інвестицій) та будівництва (53,5 %). Інвестиції до економіки Китаю надійшли з м. Києва, Запорізької області та Автономної Республіки Крим. (див. Табл. 2.4).

Станом на початок 2010 року (01.01.2010) загальний обсяг інвестицій з України до Китаю становив 817,4 тис. дол. США. (рис. 5.).

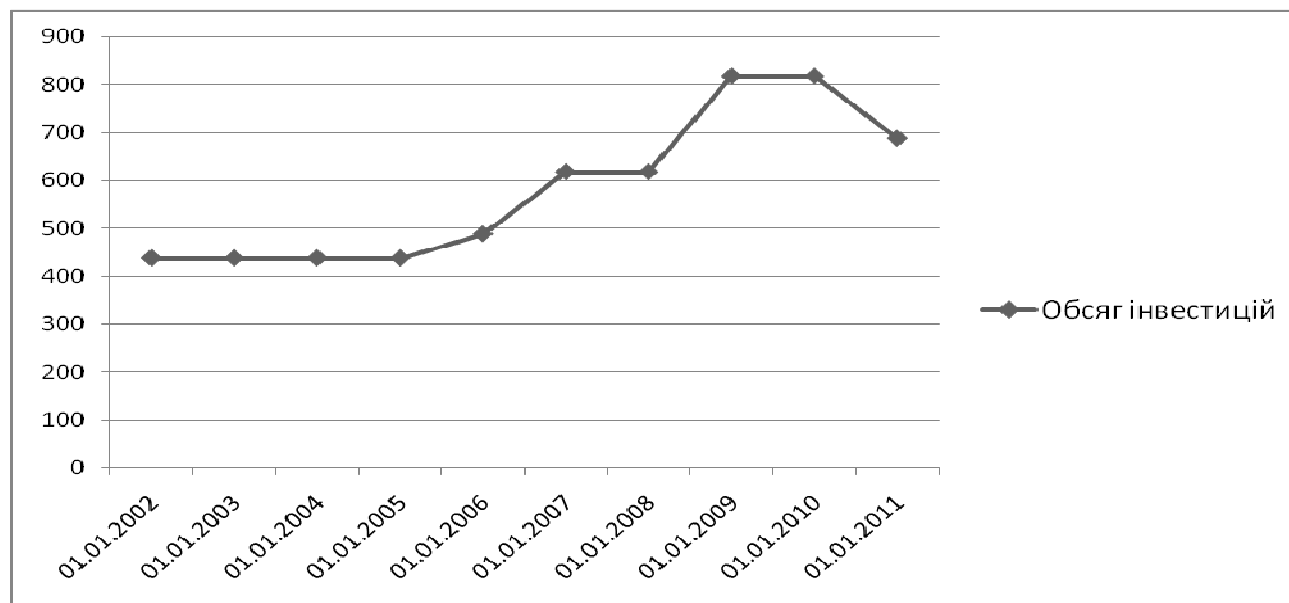

Рис. 5. Динаміка прямих інвестицій з України в економіку КНР за період з 2001-2011 роки (тис. дол. США)

Для подальшого розвитку українсько-китайських торгових відносин існують досить сприятливі чинники, на яких необхідно зосередитися обом країнам. Серед цих чинників можна назвати в першу чергу такі: наявність в Україні високих технологій, в яких так гостро потребує Китай, перспективи для співпраці в таких галузях як авіабудування, суднобудування, ракетно-космічний комплекс невикористаних повною мірою таких ресурсів як машинобудування, медицина, туризм, освіта та ін. [4].

На шляху розвитку двосторонніх торгових відносин є зазвичай чимало труднощів. До них можна віднести такі:

- географічна віддаленість обох країн одна від одної;
- відсутність надійного і стабільного транспортно-експедиторського забезпечення;
- відсутність якісної інформаційної бази про можливості і потреби партнерів;
- недооцінка окремими фахівцями, урядовими чиновниками економічних зв'язків з Китаєм, визнаючи разом з тим Китай важливим партнером України;
- нерозвиненість прямих відносин банків двох країн;
- відсутність виробничої кооперації;
- недосконалість податкового та митного законодавства України;
- корупція та ін.

Одним із стримуючих факторів українсько-китайських торгових відносин є відсутність в Україні цілісної загальнонаціональної довгострокової експортної стратегії, яка могла б сприяти реалізації конкурентних переваг вітчизняної експортної продукції і передбачала б визначення пріоритетних напрямків розвитку експортного потенціалу в тісній зв'язці з промисловою політикою. У цій ситуації не можна відкидати можливість запозичення зарубіжного досвіду в галузі підтримки експорту, з метою застосування ряду аспектів в українській економіці, з яких найбільш цікавим є досвід Німеччини, Угорщини, Польщі, Китаю та ін. [2].

Висновки. Найважливішим завданням на сучасному етапі є суттєве залучення китайських інвестицій у реальний сектор української економіки та здійснення великих інфраструктурних та енергетичних проектів. Науково-технічне співробітництво залишається серйозним резервом якісного та кількісного покращення структури двостороннього товарообміну, поступового відходу від сировинного характеру українського експорту до Китаю.

Сільське господарство та будівництво – галузі з найбільшим потенціалом для українсько-китайського співробітництва, на черзі пошук та вдосконалення механізмів співробітництва у цих галузях. Розвиток ефективних, насамперед, економічних зв'язків між регіонами України та провінціями КНР – стратегічний резерв двостороннього співробітництва у XXI сторіччі. Для зміцнення позитивних тенденцій у зростанні двосторонньої то-

ргівлі у традиційних сегментах необхідно вирішити накопичені проблеми та зняти штучні перешкоди на шляху малого та середнього бізнесу двох країн [3].

Укладення міжурядової угоди в галузі туризму – актуальне питання порядку денного українсько-китайського діалогу. Актуальним завданням є створення постійно діючого майданчику для спілкування промислових, фінансових та бізнесових кіл України та Китаю, удосконалення механізмів обміну інформацією та думками між зацікавленими учасниками українсько-китайського діалогу.

Наразі спільним українсько-китайським завданням є створення практичних механізмів співробітництва, постійно діючих майданчиків для спілкування українського та китайського бізнесу, всіляке сприяння українським та китайським компаніям та підприємствам у здійсненні конкретних економічних та інвестиційних проєктів.

Список використаних джерел

1. Гончарук А. З. України і Китай: час не чекає // України - Китай: інформаційно-аналітичний огляд. – 2009. - № 3. – С.8 – 10.
2. Зустрічалися два товариші / / Україна і Китай домовилися про стратегічну співпрацю [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: http://www.aucc.org.ua/articles.php?subject=Analitika_ta_ogljadi&page=5.
3. Українсько-китайське співробітництво: від стагнації до прориву [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: kommersant.ua.
4. Юрій Онишків, Новий “шовковий шлях” через Україну? [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: kyivpost.com.
5. Новицький В.Є. Міжнародна торгівля: Навч. посібн. – К: Зовнішня торгівля, Ельга, 2007. – 264 с.
6. Філіпенко А.С. міжнародні торговельні зв'язки України: генезис і структура: навч. посібн. – К.: Знання України, 2008. – 223 с.
7. www.ukrstat.gov.ua.

УДК 339:658.5

ПОЛИЩУК О.В.,

Інститут міжнародних відносин НАУ,
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин і бізнесу, к.е.н.

ЦИМБАЛ В.В.,

Інститут міжнародних відносин НАУ,
студент

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ВЕКТОРУ ТНК В УКРАЇНІ

Анотація. Проведено дослідження ролі транснаціональних корпорацій у процесах інвестування національної економіки України на сучасному етапі. Встановлено, що інвестиції транснаціональних корпорацій є для України вкрай важливими і необхідними, оскільки в межах глобалізації світової економічної системи економічний стан країни нерозривно пов'язаний з обсягами їх надходження.

Ключові слова: транснаціональні корпорації, прямі іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна діяльність, національний ринок.

Аннотация. Проведено исследование роли транснациональных корпораций в процессах инвестирования национальной экономики Украины на современном этапе. Установлено, что инвестиции транснациональных корпораций являются для Украины крайне важными и необходимыми, поскольку в рамках глобализации мировой экономической системы экономическая ситуация в стране неразрывно связана с объемом их поступлений.

Ключевые слова: транснациональные корпорации, прямые иностранные инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная деятельность, национальный рынок.

Annotation. Research of the role of transnational corporations in the processes of investment of Ukrainian national economy at the present stage is conducted. It is established that investments of transnational corporations are extremely important and necessary for Ukraine as within the globalization of world economic system the economic situation of the country is closely connected with the volumes of investment receipts.

Keywords: transnational corporations, direct foreign investments, investment climate, investment activity, national market.

Постановка проблеми. За останні роки транснаціональні корпорації стали майже загальним елементом структурної перебудови економіки великої кількості країн і одним з провідних важелів їх економічного розвитку. На сучасному етапі саме корпорації являються найбільшим світовим інвестором, що робить їх одним з головних суб'єктів міжнародного бізнесу та провідною ланкою світової економічної системи. Для України, пи-